Odkryj ze mną Krzemionki Podgórskie!

Joachim Sroka-Cieciński, Katolicka Szkoła Podstawowa
im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie, kl. 4B

Czym są Krzemionki Podgórskie?

- Krzemionki Podgórskie, w Krakowie nazywamy je często Krzemionkami, **to jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych Krakowa.**
- Znajdują się w południowej części Krakowa, **na terenie Podgórza**.
- Nazywane są **„zieloną wyspą”** Krakowa, ponieważ na tym skrawku miasta (ok. 2,5 km^2) znajduje się ok. jednej trzeciej spośród wszystkich gatunków roślin występujących na jego terenie.
- **W tych okolicach już w średniowieczu wydobywano kamień wapienny, stąd nazwa Krzemionki.** Nieopodal znajduje się usypany na **Wzgórzu Lasoty kopiec Krakusa**, który jest najstarszą budowlą Krakowa (powstał między końcem VIII a połową X wieku). W pobliżu znajdują się **zabytkowe kościoły: św. Benedykta** (datowany na początek XI w.), uchodzi za najmniejszy kościół w Krakowie i **św. Józefa** - jedna z najpiękniejszych w Polsce świątyń neogotyckich. Jeśli pozwolisz, to zabiorę Cię na spacer śladami historii Krakowa i jego przyrody.

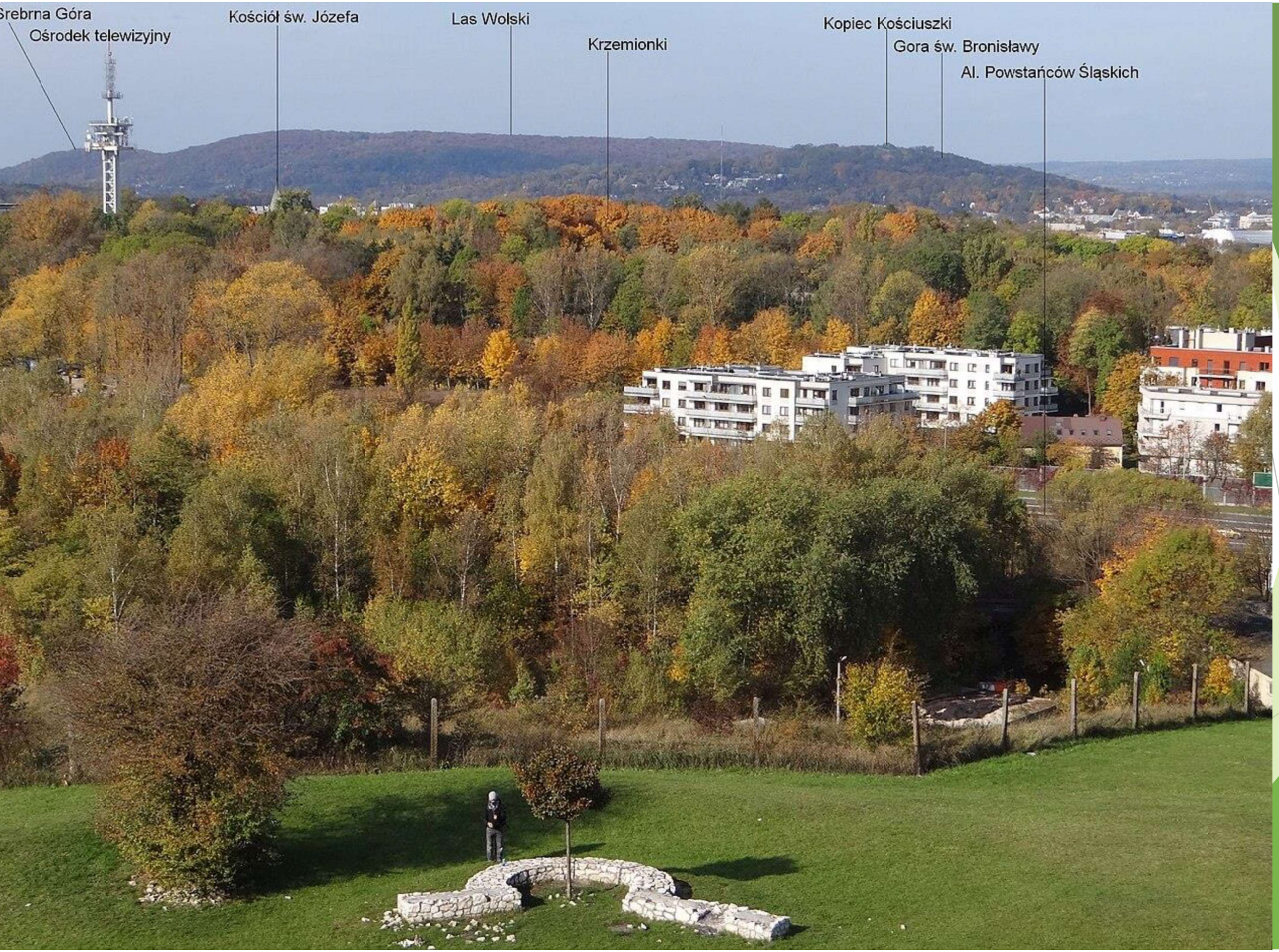
Srebrna Góra
Ośrodek telewizyjny
Kościół św. Józefa
Las Wolski
Krzemionki
Kopiec Kościuszki
Gora św. Bronisławy
Al. Powstańców Śląskich

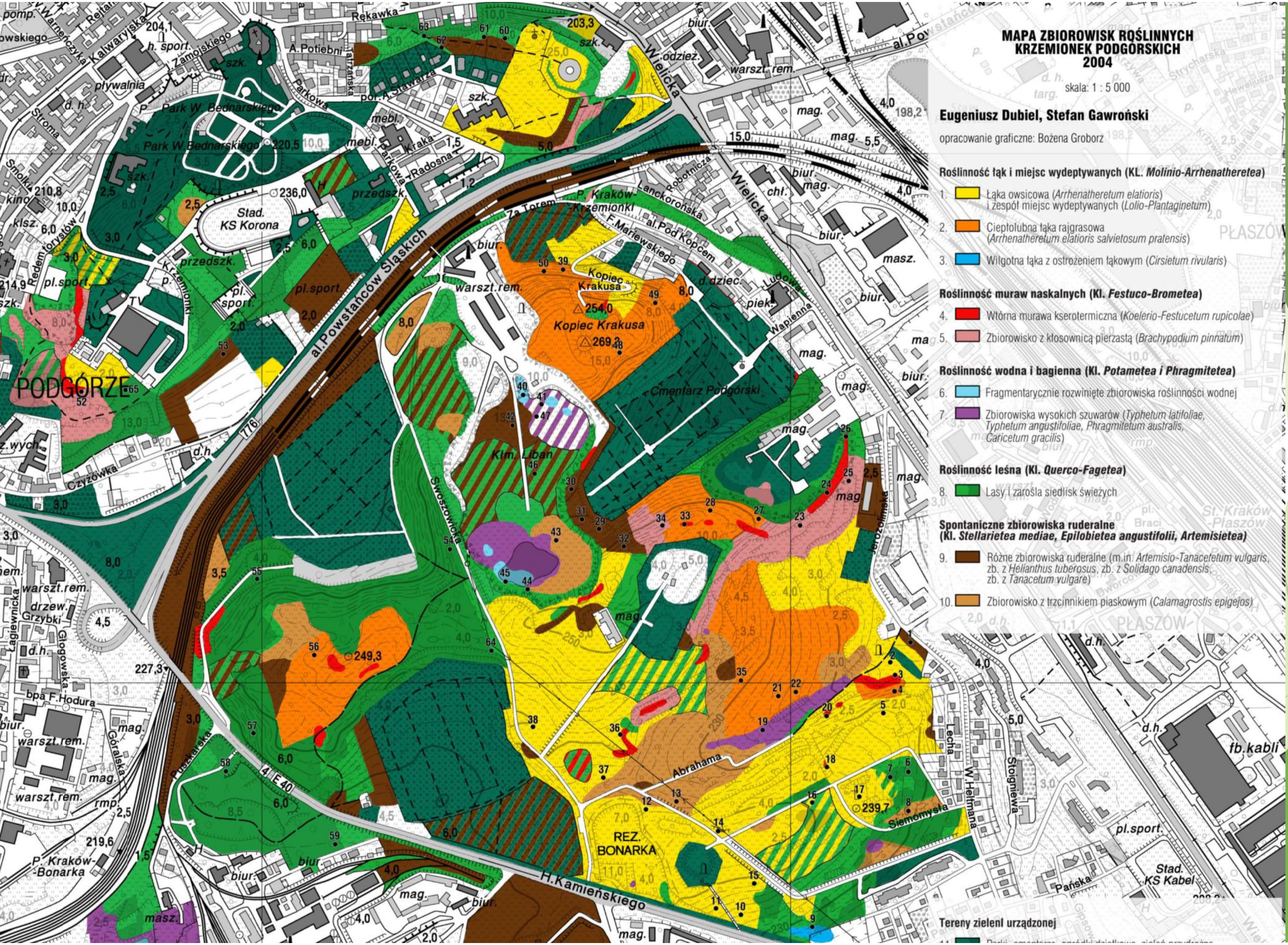
MAPA ZBIOROWISK ROŚLINNYCH
KRZEMIONEK PODGÓRSKICH
2004
skala: 1 : 5 000
Eugeniusz Dubiel, Stefan Gawroński
opracowanie graficzne: Bożena Groborz
Roślinność łąk i miejsc wydeptywanych (Kl. Molinio-Arrhenatheretea)
1. Łąka owsicowa (Arrhenatheretum elatioris) i zespół miejsc wydeptywanych (Lolio-Plantaginetum)
2. Ciepłolubna łąka rajgrasowa (Arrhenatheretum elatioris salvietosum pratensis)
3. Wilgotna łąka z ostrożeniem łąkowym (Cirsietum rivularis)
Roślinność muraw naskalnych (Kl. Festuco-Brometea)
4. Wtórna murawa kserotermiczna (Koelerio-Festucetum rupicolae)
5. Zbiorowisko z kłosownicą pierzastą (Brachypodium pinnatum)
Roślinność wodna i bagienna (Kl. Potametea i Phragmitetea)
6. Fragmentarycznie rozwinięte zbiorowiska roślinności wodnej
7. Zbiorowiska wysokich szuwarów (Typhetum latifoliae, Typhetum angustifoliae, Phragmitetum australis, Caricetum gracilis)
Roślinność leśna (Kl. Querco-Fagetea)
8. Lasy i zarośla siedlisk świeżych
Spontaniczne zbiorowiska ruderalne (Kl. Stellarietea mediae, Epilobietea angustifolii, Artemisietea)
9. Różne zbiorowiska ruderalne (m.in. Artemisio-Tanacetetum vulgaris, zb. z Helianthus tuberosus, zb. z Solidago canadensis, zb. z Tanacetum vulgare)
10. Zbiorowisko z trzcinnikiem piaskowym (Calamagrostis epigejos)
Tereny zieleni urządzonej
Kopiec Krakusa
Cmentarz Podgórski
REZ. BONARKA
PODGÓRZE
al. Powstańców Śląskich
Wielicka
H. Kamieńskiego
Stad. KS Korona
Stad. KS Kabel
Park W. Bednarskiego
Kam. Liban
Swoszowicka
Abrahama
Jerozolimska
PŁASZÓW

Pokażę Ci piękne motyle, ptaki i inne zwierzęta!

- W latach 2000–2004 naukowcy ustalili, że na terenie Krzemionek Podgórskich występuje łącznie **35 gatunków motyli dziennych, 13 gatunków trzmieli i 3 gatunki trzmielców**. Szczególną uwagę zwróć na dwa gatunki motyli: okazały **paź królowej** (w języku łacińskim Papilio machaon) i mniejszy, ściśle chroniony **czerwończyk nieparek** (łac. Lycaena dispar).
- Występuje tu również sześć gatunków płazów, na przykład **traszka zwyczajna** (łac. Triturus vulgaris), **ropucha szara** (łac. Bufo bufo), **ropucha zielona** (Bufo viridis) i **jaszczurka zwinka** (łac. Lacerta agilis). Wszystkie wymienione gatunki są częściowo chronione, spaceruj więc spokojnie, nie naruszaj ich siedlisk, tak, żeby po Tobie mogli tu przyjść kolejni chętni!

dowisko przyrodnicze Krzemionek
lgórskich, Paź królowej, fot. Stefan Gawroński

Modraszka jest wspaniała, ale znajdziesz tu dużo więcej gatunków ptaków!

- W 2004 roku na terenie Krzemionek stwierdzono w okresie lęgowym łącznie **71 gatunków ptaków**. To bardzo dużo! Naukowcy uważają, że sprzyja temu różnorodność siedlisk na tym niedużym, ale bogatym przyrodniczo terenie. Znajduje się tutaj **niemal pełny zestaw różnych siedlisk**, od **terenów wodnych, przez trzcinowiska, obszary łąkowe, po tereny leśne**.
- Na zdjęciu modraszka (łac. Parus caeruleus). Fot. Maximilian Dorsch.

Zobaczysz unikatową roślinność!

- **Na terenie Krzemionek stwierdzono 550 gatunków roślin naczyniowych.**
- Największą część tego terenu zajmują zbiorowiska trawiaste – ciepłolubne murawy i łąki, które jeszcze na początku XX wieku wykorzystywano między innymi jako pastwiska.
- Znajdziesz tutaj dziko występujące gatunki roślin, które są objęte ochroną ścisłą: **kruszczyk błotny** (Epipactis palustris) i **rojownik (rojnik) pospolity** (Jovibarba sobolifera) oraz objęte ochroną częściową: **dziewięćsił bezłodygowy** (Carlina acaulis), **kruszczyk szerokolistny** (Epipactis helleborine) i **zawilec wielkokwiatowy** (Anemone sylvestris).

rwiosnek lekarski. Murawa z kłosownicą rzastą, fot. Stefan Gawroński

ownik (rojnik) pospolity. Murawa naskalna. unek ściśle chroniony, fot. Stefan Gawroński

Bibliografia

efan Gawroński, Bożena Kotońska-Szwagrzyk, *Środowisko przyrodnicze Krzemionek dgórskich*, file:///C:/Users/Admin/Downloads/articles-55993093.pdf.pdf Z tej publikacji chodzą wykonane na terenie Krzemionek Podgórskich fotografie Stefana Gawrońskiego, ezentowane na slajdach nr. 5, 8 i 9 oraz mapa, slajd nr 3.

ps://www.krakow.pl/instcbi/35742/inst/11761/1041/Krzemionki.html

ps://commons.wikimedia.org/wiki/File:Krzemionki_Podg%C3%B3rskie_DK48.jpg#/media/e:Krzemionki_Podg%C3%B3rskie_DK48.jpg

dło ilustracji na slajdzie nr 6:
ps://commons.wikimedia.org/wiki/File:ParusCaeruleus.jpg

Dziękuję za uwagę i zapraszam!